

Més enllà de les valls

Quan votar és una (perillosa) aventura

De les declaracions de suport que he sentit la de Bartumeu és una de les que m'ha semblat més encertada

FRANCESC
Guillaumet

Quan escric aquestes línies encara estic consternat per les càrregues policials que va viure Catalunya fa dos diumenges i desconec si finalment avui se celebrarà o no el ple del Parlament on hi podria haver una possible declaració unilateral d'independència (el Tribunal Constitucional el va suspendre divendres passat fins i tot abans que es convoqués oficialment). D'alguna manera es podria dir que Catalunya entra ara en el terreny del desconegut i que a partir d'aquest moment dependrà molt dels actors internacionals i de les habilitats polítiques de Barcelona i Madrid l'esdevenir d'una partida que ara mateix està en taules.

D'entrada, però, com que sóc de la generació que va néixer en democràcia em costa d'entendre actituds com la que vam viure la setmana passada. I ho puc dir perquè parlo en propietat. A les cinc del matí el fotògraf del diari ja m'enviava les primeres instantànies de la gent que s'aplegava al col·legi electoral que vam quedar que cobriríem. Poc abans de les set m'hi vaig arribar i hi havia un bon ambient. Hi vaig trobar amics i coneguts il·lusionats de viure una jornada que havia de ser històrica. Sabien, també, que amb la seva presència matinerana potser podrien impedir que la policia s'endugués urnes i paperetes. I, de fet, les urnes van ser la primera victòria d'aquella matinalada d'octubre. Quan van arribar de mans de veïns del poble i de particulars que les havien guardat durant dies a casa seva o ves a saber on hi va haver una ovació. I no és per menys. El de les urnes era un dels secrets més ben guardats de l'operativa d'un referèndum que el president **Puigdemont** va dir que se celebraria «sí o sí» i que es va acabar fent, amb totes les dificultats del món i amb la possibilitat de rebre de valent. S'ha sabut des-

EL PERIÒDIC

prés que les urnes, encomanades a la Xina, es van enviar a la població nord-catalana d'Elna i que des d'allí es van anar distribuint per pobles i ciutats de Catalunya. Em consta que la gent que les tenia, en molts casos, no n'havia parlat ni amb els seus familiars més directes (la discreció, en aquest cas, va ser un èxit). Col·locades les urnes i constituïdes les meses (la majoria amb voluntaris que també eren ovacionats a l'entrar) va arribar l'hora d'obrir els col·legis electorals. Poc a poc es va començar a votar però les males notícies no van tardar a arribar. Una altra fotografia m'avisava d'una càrrega que hi havia hagut a Soses (una petita població del Baix Segre) i que possiblement hi havia una persona ferida. Astorat pel que començava a veure per les xarxes socials i pel que m'explicava un company de TV3, el mòbil començava a treure fum. Artesa de Lleida (una altra població de petites dimensions del Segrià) també va rebre la visita policial.

La premsa internacional ja anava plena de les imatges de Catalunya i condemnava sense reserves les càrregues policials

Mentre intentava votar (al meu col·legi va caure internet) van decidir que el procediment es fes de forma manual. Per raons de feina no em vaig poder esperar (la cua era llarga) i poc abans del migdia començàvem a distribuir els periodistes als centres electorals del CAP de Cappellet i de l'Escola Oficial d'Idiomes de Lleida. Als dos llocs hi va haver fortes càrregues de la Policia Nacional. Des del diari, intentant que la gent arribés a tot arreu en condicions, vaig escoltar el delegat del Govern de l'Estat, **Enric Millo**, afirmant sobre l'operatiu que els corresponia «vetllar per la seguretat de tots els catalans i garantir els seus drets». Ho deia quan a Lleida ja hi

havia desenes de ferits per les càrregues policials contra gent pacífica amb les mans enlaire que s'aplegava davant dels col·legis electorals per protegir urnes i paperetes. Al migdia el director del diari (amb molt bon criteri) va proposar fer un recés per dinar. Això, sí, deixant els corresponents retents per si passava alguna cosa més. Vaig aprofitar aquest moment per arribar-me al poble però em van dir que els col·legis anaven tancant de forma intermitent per evitar mals majors. Finalment vaig poder votar a Vallfonga de Balaguer (sempre recordaré el moment de posar la papereta a l'urna) i en un tres i no res arribava la notícia d'una altra càrrega poli-

cial al barri de la Mariola (un home de 70 anys va patir un infart del que encara es recupera mentre la policia carregava).

Al migdia encara van arribar notícies de més càrregues policials a Menàrguens (un altra poble de petites dimensions de la Noguera) i a Ponts, a mig camí d'Andorra. Fet i fet, tot el dia va ser un anar i venir de rumors de possibles càrregues als col·legis electorals de Lleida, on a darrera hora de la tarda ja havien concentrat l'activitat al Departament de Salut, custodiat pels Bombers i gairebé 3.000 persones davant la Plaça Ricard Vinyes. A aquesta hora la premsa internacional ja anava plena de les imatges de Catalunya i condemnava sense reserves les càrregues policials mentre **Rajoy** sortia dient allò de «no ha habido referèndum». Dels gairebé 900 ferits no en va dir ni paraula i al diari, poc a poc arribava l'hora de tancar edició. No sense abans escoltar la declaració institucional del president **Puigdemont** que es comprometia a aplicar el resultat del referèndum.

A QUARTS DE DOS de la matinada, mentre tancava literalment la porta del diari després d'una jornada que havia començat molt d'hora, vaig tornar a pensar en les càrregues policials. No em treia del cap que ens hagués pogut tocar a mi i als meus amics mentre ens esperàvem davant del col·legi electoral. Pensava també en ma mare, que sense ser especialment partidària ni d'una opció ni d'una altra, va agafar la papereta i se'n va anar a votar amb el risc que implicava. No en va (i això és el realment preocupant de l'actuació de l'Estat) votar es va convertir aquell dia en una perillosa però digna aventura. Perquè al fi i al cap es va carregar contra persones pacífiques que només tenien un vot a la mà. Potser per això de les declaracions de suport que he sentit aquests dies la de **Jau-me Bartumeu** és una de les que m'ha semblat més encertada: «Nosaltres no ens manifestem a favor de la independència, sinó en defensa de les llibertats». ≡
Periodista